

HÜKÜMETİMİZİN SOVYET TEKLİFLERİNE CEVABI DÜN MOSKOVAYA GÖNDERİLDİ

Propagandanın En Müessiri Üç Senelik Harp Kararıdır.

Düşman memleketine tayar eden bomba yerine beyanname atmanın müessir bir harp vasıtası olduğuna biz bir türlü inanmıyorduk. Beyanname atmak, ahalisi fikren geri kalmış memleketlerde belki bir dereceye kadar tesir gösterebilir. Fakat efradının hemen hepsi münevver olan bir memlekette, bir düşman tarafından halkı, kendi hükümeti aleyhine tahrik maksadıyla yapılan propagandanın daha ziyade makûs netice vermesi, aynı halkı bilâkisi kendi hükümetinin etrafında toplanmaya sevk etmesi ihtimali daha kuvvetlidir.

Bizce Alman milleti üzerinde en ziyade tesir yapacak olan şey, İngiliz Başvekilî M. Chamberlain'in geçenlerde, İngiltere'nin üç senelik bir harbe karar verdiği söylenmiş bulunmasıdır.

İngiltere'nin bu kararı Almanları herhalde düşünmeğe mecbur edecektir. Çünkü bugünkü Almanların içinde cihan harbine bilfiil iştirak etmiş olanların adedi, harbi görmemiş olanlardan pek çoktur. Zaten bugün memleketi idare edenlerin hepsi cihan harbi adamlarıdır, meselâ M. Hitler ile Mareşal Göring, biri piyade, diğeri tayarar olarak harbin son günlerine kadar ateş hattında bulunmuş insanlardır.

Almanya'da cihan harbi tecrübesini görmüş olanların hepsi ise, bir hayat ve memat savaşında İngiltere'nin nasıl bıkmadan, usanmadan ve yılmadan sonuna kadar çarpışmaktan kaçınmadığını ve günler geçtikçe bütün dünya milletlerini kâh ikna, kâh iğfal suretilerle bir tek millet aleyhine ayaklandırmak ilmine vakıf olduğunu bilirler.

Vaktile Napolyon İngilizler için: «Her harbi kaybederler, yalnız sonuncusunu kazanırlar» demişti. Napolyon, on seneyi müteccaviz bir müddet zarfında, kıhımnın kuvveti sayesinde bütün Avrupayı râm ederek İngiltere aleyhinde hareket etmiş ve hattâ bir aralık İngilizlerin Avrupa kıtasıyla her türlü alakalarını kesmelerine de muvaffak olmuştu.

Bu suretle bir tek fert ile bir millet arasındaki harp, araya karışmış olan bir çok milletlerin de fuzûlî canını yakarak senelerle sürdü ve nihayet bir gün Napolyon (Vaterlo) da yine bizzat İngiliz askeri tarafından mağlûp edildi ve İngiliz eline esir düşerek (Sentelen) de malûm âkıbete uğradı.

Bugünkü Alman milleti, tarihin verdiği bu dersleri bildikleri gibi cihan harbinin dört seneden sonra Alman milletini uğratmış âkıbete de, (Arkası 4 üncü sayfada)

BUGÜN
4 Sayfa
3 KURUS
2 İNCİ SAYFADA: M. M. Grubu (Tefrika) - Mein Kampf (Hitlerin Kitabı) - Karl Bir Kış Sabahı (Edebi Roman) - Dış Politika: Hâmi Nuri - Şehir Haberleri.
3 ÜNCÜ SAYFADA: Atatürk'ün Son Günleri, Hazreti Muhammed (Tefrika) - Hacıca Zalim (Tefrika) - Dağarcık: Osman Cemal - Son Haberler.
4 ÜNCÜ SAYFADA: Radyo - Bilmece - Sağlık - Fotoğraf tahlili - Sual - Cevap - Okuyucu Mektupları - Haberler - (Zabuta)

Türk - Rus ve Türk - İngiliz Müzakereleri Lordlar Kamarasında Görüşüldü Daladye Türkiye - Fransa Müzakerelerini İzah Etti

Londra, 4 (A.A.) — Reuter: Lordlar Kamarasında harp vaziyeti hakkında cereyan eden müzakereler arasında Liberal Samuel, Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında cereyan etmekte olan müzakere meselesine temas ederek demiştir ki:

— İngiltere hükümetinin, bu müzakereleri, anlayış ve kavrayışla karşılayacağını ümit ediyorum. Türkiye'nin Karadenizde ve Asyada büyük bir alâkası vardır ve bu alâka kendisine hakikaten icap ettiği gibi Rusya ile son senelerde yaptığı ve hile dostluk münasebetleri idamesine imkân vermektedir. Türkiye'nin aynı zamanda Akdenizde de büyük bir alâkası vardır. Ve bu alâka, kendisini İngiltere ile Fransa'nın hüsnü niyetlerini ve icabında yardımlarını tak-

Cevabımız Moskovada

Cevabımız Saracog'luna Gönderildi

Moskova, 4 (A.A.) — Türkiye hükümetinin Sovyet tekliflerine cevabı bugün Saracog'luna gelmiştir. Türkiye Hariciye Vekilinin Molotof ile hemen temas edeceği bildirilmektedir.

Ankara, 4 (A.A.) — Avru- (Arkası 3 üncü sayfada)

dire sevk etmektedir. Bazı anlarda telifi imkânsız gözükebilecek olan bu iki gerçek alâka ve menfaat arasında çarpışma husulüne mâni olmak için Rus hükümetine yardım etmek zor değildir. Teslim edelim ki Türkiye kendi menfaati icabı olarak bütün komşularile dostluk münasebetleri idame ettirmekle haklıdır ve biz Türkiye'nin Fransa ve İngiltere'ye karşı taahhütlerini tutmakla beraber, bu dostluğu temine çalışmasını bizim için asla gayri dostane bir hareket telâkki etmeyiz.

Samuel'e cevap veren Lord Halli - faks, demiştir ki:

— B. Samuel Türkiye ile Rusya arasında mevcut olan ve bugün taze- lenen teması idrak ile karşılama- (Arkası 3 üncü sayfada)

Almanyanın Sulh Teklifi Dün Londraya Gönderildi Musolininin Bir Sulh Konferansı Topliyaacağı Tekzib Ediliyor HITLERİN TEKLİFİ Nasıl Karşılancak?

Londra, 4 (A.A.) — Times gazetesinin Rotterdam muhabirine göre, Kont Ciano, sulh taarruzu akamete uğraması takdirinde Almanya'nın Sovyetler Birliği ile beraber aldığı teahhüt hakkında sarıh malûmat talep etmiştir. Kont Ciano Musolinin'nin cevap verebilmesi için Hitlerin nutkunun metninin Cumartesi'den evvel kendisine verilmesini de istemiştir.

Times muhabirinin sandığına göre, umumi kanaat, Musolinin'nin Alman - Sovyet sulh teklifleri için ze- minlik vazifesi- ni görmeyi kabul etmeyeceği merkezindedir.

Lehler Harbe Devam Ediyor

Hitler Dün Gece Varşovaya Gitti

Amsterdam, 4 (A.A.) — Berlin'den Algemeen Handelsblad gazetesine bildiriliyor: «Hitler bu gece Varşova'ya gidecek ve şerefine bu şehirde bir geçit resmi yapılacaktır. Hitlerin cumartesi günü Rays- tag'ta bir nutuk söyleyeceği zan- nedilmektedir.

ÇARPIŞMALAR DEVAM EDİYOR

Berlin, 4 (A.A.) — Ordu baş- kumandanlığı tebliğ ediyor: Şarkta, Almanya ile Rusya a- rasında tesbit olunan eski hudut ile yeni hudut arasındaki arazi- nin temizliği sırasında Polonya kıtaatının dağınık bakayası ile çarpışmalar olmaktadır.

Garpte, Sarrebruck mntaka - sında düşmanın hafif topçu faa- liyeti istisna edilirse hemen he- men tam bir sükûnet vardır. Berlin, 4 (A.A.) — Propagan- da Nezareti 10 ilktegrinden iti- bare Almanya'daki resmî bina- lara bayrak asılarak Polonya har- binin sona ermesinin tesidini em-

GARP CEPHESİNDE VAZİYET

Muharebe Ağırlandı, Yalnız Topçu Ateşi Devam Ediyor Meçhul Denizaltılar Faaliyette

Kaunas, 4 (A.A.) — «Havas» As- kerî vaziyette, gerek Ren gerek Mo- selle cephesinde 24 saatlenberi tam bir sükûnet vardır. Bu sükûneti an- cak ara sıra her iki taraf topçusu- nun ateşi ihlâl etmektedir. En hare- ketli mntaka eski köprü'nün cunu- budur. Moselle ve Sarre mntakaları- na yağmur yağmıştır.

Hava faaliyeti bulutların pek alçak ve Ruetin de fena olması dolayısıyla durmuştur. Hava'nın fenalığı ve ge- celerin pek soğuk olması muharipleri işkâl etmektedir.

EYLÜL AYI BİLANÇOSU

Paris, 4 (A.A.) — Havas tebliğ e- diyor: Eylül ayına ait hava muha- rebelerinin bilânçosu hakkında ne- rolanan resmî Fransız rakamları hu- susunda şurası kaydediliyor ki, Al- man tayararleri mükemmel ve Al- man tayararileri mahir ve cesur olmaları beraber Fransızlar, onlara hâkimdir.

Diğer taraftan hava muharebele- rinden ekserisinin cereyan ettiği hu- susu surlar tebarüz ettirmektedir. Filhakika bir kaç müstesna olmak üzere bütün hava muharebeleri düş- man toprakları üzerinde cereyan et- miş ve bu yüzden Fransız tayararleri yalnız Alman avcı tayarareriyle kar- şışmamış aynı zamanda dâfi topra- rının ateşinde de maruz kalmıştır. Ve yine ekseriya Fransız tayararleri a- detce faik düşmanla çarpışmıştır. Buna rağmen Fransız tayararleri da- ima düşmana karşı koymuş ve vazie- fesini yapmıştır.

Nihayet şurasını da kaydetmek lâ- zımdır ki, bütün eylül ayı içinde Al- man tayararleri Fransız toprakları ü- zerinde hiçbir istihbar uçuşu yapa- mamıştır.

FRANSIZ TEBLİĞİ

Paris, 4 (A.A.) — 4 teğriniev - vel akşam Fransız tebliği: Cephenin muhtelif noktaların- da puslu müsademeleri kayd edil- miştir. Düşman Pirmasens'in ce- nubunda bir baskın yapmağa ce- sebbûs etmiş, püskürtülmüştür. Denizaltı gemilerimizden biri, bir Alman ticaret gemisini yaka- lamış ve limana sevk etmiştir. Vashington, 4 (A.A.) — Ruz - velt, Amerikan vapurlarına mu- (Arkası 3 üncü sayfada)

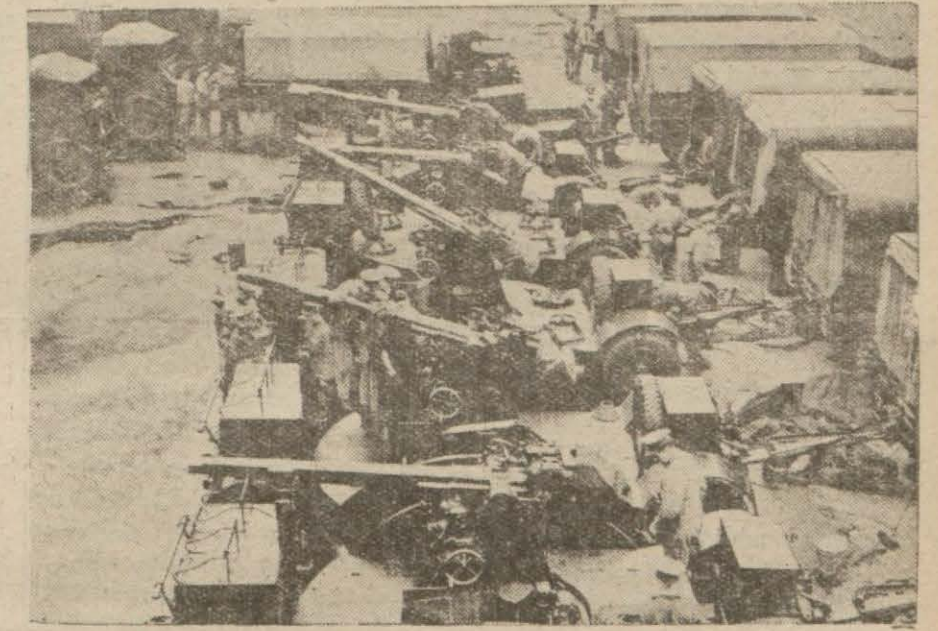
Japon Orduları

Bir Muharebede 14 FIRKA İmha Etmişler

Bu haberi Alman Ajansı Veriyor..

Hankeo, 4 (A.A.) — Alman A- jansı bildiriyor: Bir tebliğe göre Japon kıtaatı Hunan vilâyetinin şimalinde 42 Çin fırkasına hücum ederek altısı orta Çine ait olmak üzere «4 fir- kayı imha etmiştir.

Bu habere bakılırsa, Çinliler 25 bin ölü vermişler ve Japonlar, 100 top, 50 ağır mitralyözü, 200 şek mitralyözü ve 400 tüfek

Fransa'ya gönderilen İngiliz topçu kuvvetleri cepheye hareket etmek üzere hazırlanırken

SOVYETLER

Estonya ve Letonya İle Karşılıklı Yardım Paktı Yapacaklar

Moskova Müzakereleri Devam Ediyor

Kaunas, 4 (A.A.) — Litvanya Ha- ricie Nazırı Urbsys, hükûmetle gö- rüşmek üzere hususî bir tayarar ile Moskova'dan Kaunas'a dönmüştür. Haricie Nazırının tekrar Moskova'ya gitmesi muhtemeldir.

LİTVANYA HARİCİYE NAZIRININ TEMASLARI

Moskova, 4 (A.A.) — Dün tayar- re ile Moskova'ya gelen Litvanya Ha- ricie Nazırı Urbsys ile Halk Kom- iseri Molotof arasında ilk gö- rüşme dün akşam vukua gelmiştir. Bu görüşmeye, Stalin, Potemkin, Sovyetlerin Litvanya maslahatgüza-

rı Pazdnjakov ve Litvanyanın Mos- kova elçisi Natkevicius iştirak et- miştir. Görüşme, iki saatlen fazla sürmüştür.

LETONYA İLE YAPILAN GÖRÜŞME

Letonya Haricie Nazırı Munters, dün saat 18 de Kremlin'e giderek Mo- lotof ile iki saat kadar görüşmüştür.

SOVYETLERİN İSTEDİĞİ

Bu sabahki zvestiya gazetesi, Sov- yetler Birliğinin Letonya ve Litva- yadan Sovyetler ile birer karşılıklı yardım paktı imzalamalarını istie- - ceğini teyit eder tarzda bir makale negetmiştir.

TENKİTLERİ

Şuuru Yenecek Kuvvet Yoktur

Dün bir cihan köktü, bugün yeni bir cihan başlıyor; çöken cihan ile yeni başlayan cihanın arasındayız. Beşeriyetin uzun bir tarihi vardır; bu uzun tarih çağlarında doğup bü- yüyen, sonra ölüp kaybolan medeni- yetlerin hiçbir, bugünün medeniye- tine benzemez; medeniyetimizin, te- tene ihtilâl, inkılap medeniyetinin geçen medeniyetlerle alâkası yoktur.

Modern medeniyetin bünyesi ibda- kâr, muhafazkâr ve tahripkâr kuv- vetlerden teşekkül ediyor .Bu üç kuv- vet milletlerin hayatıyellerinde rol oynamaktadır. İbdâ ve tahrip kuvvetlerini her

rüyuyor. Laboratuvar ve fabrika yeni başlyan bu cihana bambaşka bir manzara verdi. Fılvaki eski medeni- yetlerde ibdâ, muhafaza ve tahrip kuvvetinden doğulur, fakat onla- rın fabrikası, laboratuvarı yoktu. Şehir, büyü, simya bir hülya âle- miydi, bu âlem çok çok muhafaza- kârlık hislerini kuvvetlendirdi: Ced- lerimiz yürümüş, biz de yürüydük, cedlerimiz kurmuş, biz de kuralım, cedlerimiz öldürmüş, biz de öldürdük duygusuna kapıldık. Onlarda mu- hafazakârlık şuurdu. Bugünkü cihana ibdâkâr ve tahrip-

(Arkası 3 üncü sayfada)

Hatıratı Yazan: Eski Topçu Müfettişi Emekli
GENERAL KEMAL KOÇER

Afyon Taarruzu Başladığı Zaman Karaağaç Ambarlarında Hiçbir Malzeme Kalmamıştı

Romanya'da fırkalarımız he-
men daima hareket muharebe-
leri yapmışlardı. Düşman takip
edilir, geceleyin erişilen sırtları
Bazan geriden yataklı gelip yetiş-
miyordu. Romanya, bir ambar-
dır. Her yerde ot ve sap yığınla-
rı işe yaramakta idi. Emir erim,
İskilipli Ahmet onlar içinde bir
yuva yapardı, onunla başbaşa
uyurduk. Bir kaç defa uyandım,
Ahmet baş ucumda oturuyor.
Sordum, gündüzün uyuyabilece-
ğini anlattı. Bir defa yine baş u-
cumda oturduğuna görünce u-
yumamıştı ihtiar ettim. Dedi ki:

— Beyim, sen istirahatine bak.
Bırak ben uyanık durayım. Kol-
larımı bile ot içerisine alıyorsun-
uz. Şu alayda belki düşmanla-
rımız da vardır. Yazık değil mi
size bir zarar gelsin!

İşte bir levhai garra! Her mil-
letin böyle feragat sahibi erleri
olduğunu da zannetmemelidir.
Bir çok milletlerin ruhunda
menfaat yer tutmuştur. Bu ne-
cip ruhu hemen her Türk erin-
de bulabilirsiniz!

Cephaneliklerde, vapurlarda
veya denizlerde tehlikeleri hi-
çe sayarak çalışanlar da bu ili-
cenap milletin fertlerindendi. O-
nu düşününüz, koruyunuz ve o-
na daima güveniniz!

Ben, elim bir mecburiyetle,
Romanya'daki alaylardan avrıl-
dım eşyama da almadan İstanbul'a
geldim. Alaya dönceğimi sa-
nıyordum, çöle gönderildim. Bir
müddet sonra Ahmet eşyama da
beraber alarak kaçtı. Çöle kadar
geldi, beni buldu, İstanbul'da a-
ilenin büyük bir sıkıntı içinde
bulundüğünü düşündü Ahmet,
biraz da erzak getirmiş olduğu-
nu ailem yazdı. Ahmet, en sîd-
detli atesler devam ederken de
tam vaktinde vemeklerini ha-
zırlar, getirdi. Bir gün tam sa-
at 12 idi ve çok ta mesguldük.
Fırka kumandanı Hamdi Bey
merhum, dediler ki artık Ahmet
bu vaziyette de vemeğini ge-
tirmiş değildir ya! Bir kere de-
nevelim. dedim. Ahmet! Diye
bağdırdılar!

— Buyurun, efendim. bugün
de size tavuk pisirdim!

Dedi. Ahmet Güzel açırdır, sa-
racıtır ve iyi bir top çavusudur.

Ben, Ahmedî esir olmaktan
kurtardım, memleketine kadar
gönderdim. Ahmedî daima aile-
ce anarız. Bu sadakat, ancak
Türke hastır ve bu yüksek vasıf-
ları şu işçilerde de aynen bul-
duk.

Bu sabah Mavnacılar Cemi-
yetinden birisi bana gelmişti.
Gazetede M. M. grubunun men-
kibelerini okumuş, beni görmek,
hasbîl etmek istemiş, kendisi-
ni okşadım ve ona ait kahraman-

lık menkıbelerini ayrıca yazaca-
ğım.

Eyüpte muvakkat bir ambar i-
şimize yarıyordu. Bizim Siirdli
yüzbaşı (yarbay) Ali Rıza bu-
radaki işlerimizde âzami yar-
dımlar yapıyordu. Eyüpte teşki-
lât heyeti merkeziyesi azasın-
dan muallim Hafız Kemal de o-
rada bizim için iyi bir destektî.
Hafız Kemal gibi medenî celâ-
dete sahip bir arkadaş, en sîd-
detli takibat yapıldığı günlerde
de muvakkaten ihtifa etmek ist-
tiyenlere kapısını açık bulundur-
ur ve her felâketi paylaşmayı
cana minnet bilirdi.

Karaağaç ambarından, grup
haricinde de, bazı müteşebbisler
az çok istifade etmişlerdi. Dolu
olan bu ambarda Afyon taarru-
zu başladığı sıralarda hemen hiç
bir sey kalmamıştı. Fakat bu
kaçakçılık cürmünü irtikâp eden
memurlardan da orada kimse
kalmamıştı. Bu ambar, Anadolu
ordusunu beslemişti. Arkadaşlar
oradan kayıklı döner, ekseri-
yetle Balata çıkar, Topkapıya
kadar yürürlerdi. O yollar, kur-
tuluş yolları idi!

MAVNACILAR CEMİYETİNİN YÜKSEK YARDIMLARI

Mavnacılar cemiyetinin başın-
da yurdunun istiklâlî için bütün
varlığını feda edecek Mehmet
Kahraman adlı bir zat vardı. O-
nunla teşriki mesaf eden Abdul-
lah ve Emin de canla başla mukad-
des gaye uğrunda çalışıyorlardı.

İlk vaziyetlerde ferdi teşebbüs-
lere girişenler vardı. Bu, mübec-
cel bir emeldi. Fakat üzerine
tuğla yüklenen, altında cepha-
ne gizlenen bir motörle götürülen
cephanenin yardımı ne olabi-
rirdi. Bazen çöküşün sınırları, bu
sıf olduğı kadar da nezih insan-
lardan istifade ile menfaatlerini
temin etmeyi düşünüyorlardı.
Tercüman D için bu, iyi bir ka-
zanç yolu idi. Her motör, D ye
imzalı bir pusla veriyor ve bu,
bir senet olarak kabul ediliyor-
du. Boğazi kesenler, hasis men-
faatlerini burada aramakta idiler.

Bir defa Karaağaç ambarından
kaldırılan cephane, Sirkeci'de bir
vapura verilirken, Doğirmende-
reli İbrahim tarafından tutul-
muştu. Mavnacılar hapse ilka edil-
mişti. Müteşebbisler maoneyinci
Faik Beyin evinde ikamet eden
nüfuzlu birisini bulmakla bir
müddet sonra vaziyeti kurtara-
bilmişlerdi.

Bu gayretli insanlar, bir taraf-
lı çalışıyor, ötesini düşünmüyor-
lardı. Kim, nereye sürüklerse gi-
diyor, işin içinden de çıkamıyor-
lardı.

Mavnacılarla mukdavele yap-
mak isteyen gayrimensuller de
eksis değildi. Mavnalar muhte-
viyatını çivi olarak kaydedecek,
cephaneye sevkine göz yumacak-
lardı! Bunun neticesi Krokerde
inlemek olmuştu.

(Arkası var)

Belediye Zabıtası Ta- limatnamesi

Talimatnamenin Mü- zakeresi Geri Bırakıldı

Belediye zabıtası talimatname-
si müzakerelerini şehir meclisi
bir müddet geriye bırakmıştı. Mü-
zakereler Teşrinisaniden itibaren
tekrar başlanacaktır.

Belediye teşkil edilen bir ko-
misyon talimatnamede bazı ta-
dilâtı yapmıştır. Talimatname şe-
hir meclisinin Teşrinisanî toplan-
tısında tadil edilmiş şekli ile ka-
caktır.

Bilhassa gıda maddelerinin kon-
trolüne ait talimatnamedeki mad-
deler üzerinde esaslı değişiklikler
yapılmıştır.

Şehrin sıhhat işi ile yakından
meşgul olan Sıhhat Vekâleti, gıda
maddelerinin ne tarzda kontrol
edilebileceğine dair İstan-
bul belediyesine bazı malûmat
göndermiştir.

İshhiye Vekâleti, balık kodeksi
vücude getirmektedir. Kodeks
hakkında İstanbul belediyesine
malûmat gönderilmiştir. Bele-
diye zabıtası talimatnamesinin
balık satışı, tevzi ve kontrol işle-
rine ait kısmında kodeks gözö-
nünde tutulacaktır.

BELEDİYE

Eminönünde Yapılan İstimplâk

Eminönündeki istimplâk mu-
ameleleri devam etmektedir. Mes-
cidin bitişiğindeki dükkânlar-
dan bir kısmının istimplâk mu-
amelesi tamamlanmıştır.

Yeşil Saha

Belediye Perapalası Halic a-
rasındaki saha, vücade getirile-
cek yeşil saha içinde tenis klübü
inşa edecektir.

Otobüs Durakları

Belediye yakında otobüs du-
raklarını kâmilinden değiştirecek-
tir. Yeni durak yerleri mütehas-
sis bir komisyon tarafından tes-
pit edilmiştir.

ADLİYE

4 Ay Hapse Mahkûm

Akaretler tramvay tavakkuf
mahallinde caddeyi süpürmekte
olan çöpcü İlyası çığnıyarak öl-
dürmekten suçlu şoför Halil hak-
kındaki dava dün neticelenmiş-
tir. Mahkeme, yolun karalık ol-
ması ve maznunun korna çal-
mış bulunması ve sairiyi bazı ha-
fifletici sebepler dolayısıyla Ha-
lî 4 ay hapse mahkûm etmiştir.

İkisi de Mahkûm Oldu

Mürüvet isminde bir kıza gizli
fuhsa teşvik eden ve mâsum kız-
cağız ın ismetini Dimitri ismin-
de birinin tecavüzüne kirleten
Sultana isminde bir randevücü
kadın hakkında dün ağır cezada
karar verilmiştir.

Mahkeme mevkuf bulunan Sul-
tanay 2 sene ve Dimitriyi de bir
yıl hapse mahkûm etmiştir.

Kızını Satan Ana

16 yaşındaki kıza Samiye'yi
Osman adında bir gence para
mukabilinde veren ve namusu-
nun kırılmasına sebep olan Şa-
ziye dün mahkemeye verilmiş-
tir. Mahkeme Şaziye ve Osman
hakkında tevki karar vermiştir.

— Demek kısa bir vâde ile ba-
na ufak bir para veremiyeciksiz-
ni öyle mi?

— Size bu meseleyi etraflica
düşünmeden cevap veremiyecği
mi söylemişim.

Galip lâkaydane bir tavır ile ce-
bindeki banknot destesini çekip
içinden birkaç tanesini ayırdı;
Şadiye uzattı:

— Pekâlâ öyleyse, bu kadar
uzun uzun düşünmeğe, taşınma-
ğa hacet yok. Dün benden birik-
miş faizlere mukabil para iste-
miştiniz değil mi? Buyurun?

Paranın yüzünü görür gör-
mez Şadiye daima hoşafın yağı
tükenirdi. Bittabi bu sefer de
öyle oldu. Nihayet Galip'ten pa-
ra koparabilmişti ki, bu büyük
bir muvaffakiyetti. Fakat bu se-
ferki muvaffakiyetin hoş gitti-
yecek bir ciheti vardı, kendini
son derece sıkıntı içinde göste-
mesine rağmen demek Galip o
kadar parasız değildi. Böyle o-
lunca isin rengi değişecek, çift-

Kahve Tacirleri Fiatlara Zam İstediler

Fakat Bu Teklif Kabul Edilmedi

Dün kahve tacirleri ticaret mü-
dürlüğünde bir toplantı yapmış-
lardı bu toplantıya sebep şudur:
Piyasada kahve miktarı pek az-
dır. Alâkadarların ifadesine gö-
re, ancak iki aylık ihtiyaca ki-
fayet edecek derecede kahve bu-
lunmaktadır.

Memleketimize kahve ithal et-
mek hakkı, Brezilya kahve şir-
ketine verilmiştir. Son günlerde
bu şirket Brezilyadan bir İtal-
yan vapur ile kahve getirmiş-
tir. Fakat bu kahvelerin bedeli, İ-
talyan klining hesabından öden-
mek istenmiştir. Fakat İtalyan
vapur acentası buna mümânaat
eder kahvelerin vapurdan bo-
şanmasına mâni olmuştur. Esas
itibarile Brezilyadan ithal edilen
kahvelerin, Brezilyayla ticaret
anlaşmasına göre ödenmesi icap
eder halbuki Brezilya kahve şir-
keti, Brezilyaya Türk mal ihraç
edemediği için, bu muameleyi yap-
mağa da imkân bulamamıştır.

Dünkü toplantıda kahvelerin
boşanmasına dair kat'î bir ka-
rar verilememiştir. Kahve tacir-
leri kahve miktarının azlığından
bahsederek fiatlara zam yapma-
ğı teklif etmişlerse de kabul edil-
memiştir.

EKONOMİ

İhtikâr Komisyonu

İhtikâr komisyonu yarın topla-
narak siyasi buhran başladığı-
ndanberi eczaî kimyevi üzerinde
görülen ihtikâr hareketlerini
tetkik edecektir.

Sömikok Yok

Ahınar bütün tedbirlere rağ-
men piyasada sömikok buluna-
mamaktadır. Ellerinde mal sak-
layan bazı depolar da her tonu
26 liradan aşağı vermemektedir.

Barsak Fiatları

Almanya ile aramızda tekrar
ticarî münasebetler başlayacağı
haberleri üzerine tüccarlar bar-
sak fiatlarını birdenbire yükselt-
mişlerdir.

Madenî Eşya Fiatları

Karyola, madenî eşya fiatların-
da da ihtikâr yapıldığına dair, ti-
caret odasına ihbarlar vâkı ol-
maktadır.

Dünkü İhracat Vaziyeti

Mısır, Suriyeye kuru meyva
ihracatı artmaktadır. Ramazan
münasebe ile Mısırdan güllâç,
kayısı istenilmektedir. Dün ve
evvelki gün bu maddelerden baş-
ka, Mısır'a bütün de ihraç edilmiş
tir. İtalyaya yumurta, kuru mey-
va ihracatı artmaktadır.

12 Senâ Hapis Yatacak

Çarşıkapıda İplikçi hanında e-
niştesi Ahmedî sustak çakı ile
öldürmekten suçlu Ali ile mak-
tule sandalye ile vurmaktan suç-
lu kızkardeşi Fatma ve karısı E-
mine hakkında dün akşam saat
18,5 ta ağır cezada karar veril-
miştir.

Mahkeme Aliyi 12 sene hapse
mahkûm etmiştir. İki kadın da
kavgaya el uzattıklarından 2 şer
gün hapisle mahkûm olunmuş-
lardır.

kin cüzdanından çıkardığı an-
tenli bir kâğıda Galip'ten parayı
aldığına dair, senet yazarken ken-
di kendine plânlar kuruyordu.
Galibi büsbütün sıkıştırmalı, Ce-
vizlik işini biran evvel hallet-
meli idi. Üç ay sonra, faiz öde-
me zamanında, sadece faizi de-
ğil, anadan da mühim bir miktar-
rın ödenmesini istemeli. Galip
bunu ödeyemeyince derhal haczi
bastırmalı idi. Yoksa böyle faizi
ödediğiçe bu mal daha seneler-
ce sahibinin elinde sürüklenir
dururdu. Kendi kendine bu ka-
rarı verdikten sonra imzaladığı
senedi Galibe uzattı, paraları a-
lıp cüzdanına yerleştirdi, cebine
soktu:

— Teşekkür ederim azizim Ga-
lip; işin bu suretle halledilmesine
çok memnun oldum. Hele sizin
iddia ettiğiniz kadar müşkül bir
mevkide olmadığınızı görmekte
bilerseniz nekadar sevindim!

Galibin dudakları acı bir gü-

İstanbulun İmar Edilecek Yerleri

Dün Vali Prostla Be- raber Tetkikler Yaptı

Vali Lütüfî Kırdar dün yanın-
da şehircilik mütehassısı Prost
olduğı halde şehirde bazı tet-
kikler yapmıştır.

Saat 14.30 da Harbiyedeki çö-
cuk bahçesinin birine gidilmiştir.
Çocuk bahçesi dört sed üzerine
inşa edilecek, ortasında çocuklar
için oyun yeri ve kum havuzu bu-
lunacaktır.

Buradan Mecidiyeköyünde ya-
pılan hastahanenin yerine gidil-
miştir. Evvelce hazırlanan hasta-
hanenin plânı üzerinde yeniden
bazı tadiller yapmak ictiza et-
mektedir. Tadillere başlamadan
evvel Prost, hastahane yapıla-
cak sahada bazı tetkiklerde bu-
lunacaktır. Prostun tetkikleri bir
iki gün içinde tamamlanmış ol-
acaktır.

Mecidiye köyü tramvayı, has-
tahane yapılacak sahaya kadar
temdid edilecektir.

Mecidiye köyündeki tetkikleri
ni bitiren Vali ve Prost bilâhare
Taksim bahçesine girmiş, inşaat
devam eden gazino binasını tet-
kik etmişlerdir.

DENİZ

Hususî Seferler

Adalardan şehre göç edemi-
yenler için Denizyolları idaresi
dünden itibaren yüzde elli fiat
tenzilât ile hususî vapur seferle-
ri yapmağa başlamıştır.

LİMAN

Limanlar Müdürü Yarın Geliyor

Ankarada bulunan limanlar
işletmesi umum müdürü yarın
sehrimize dönecektir. Raufi Man
yas hamallara tevzi edilecek 16
bin lira hakkında yeni temaslara
yapmıştır.

MAARİF

Mektep Müdürlerinin Toplantısı

Dün maarifte, maarif müdürü
Tevfik Kut'un riyaaseti altında
resmî, hususî ve ekalliyet lisele-
ri müdürleri ve kaza maarif me-
murlarının iştirakile fevkalâde
bir toplantı yapılmıştır. Top-
lantıda mekteplerde «hava pasif
korunma» hakkında konuşulmuş-
tur.

Her mektep müdürü, idare me-
murları ve muallimlere vazifeler
verecektir. Talebeler kısımlara
ayrılacak, ve kısmen bir muallim
nezaret edecektir.

Talebeler; yangın söndürme, ze-
hirli gazlardan korunma ve hasta-
bakiçilik gibi mühim vazifeler a-
lacaklardır.

Her mektep müdürü, mektebin
teşkilâtı ve çalışmalarından alınan
neticeyi maarif müdürlüğüne
bildirecektir.

Bir Kız Zehirlendi

Eyüpte oturan Kadriye ismin-
de 15 yaşında, bir kız zehirli sa-
boyasını su zannederek içmiş, ze-
hirlenerek hastahaneye kaldırıl-
mıştır.

Mein Kampf

“KAVGAM,”

Yazan:
Alman Devlet Reisi: ADOLF HITLER
Tefrika: 5

‘Dehasile Bütün İnsanların Fevkine Yükselen Bir Adam, Kimseye Boyun Eğmez!..’

Parlamentarizmin kanunlarını
düşünmeğe başladım. Kararların
ekseriyetle verilmesi lâzımdı.
Bunda da nisabî ekseriyet şarttı,
çünkü mebuslar da ekseriyetin
reyile intihap olunmuşlardı. Bu
demokratik denen rejimin ica-
bıydı. Garbi Avrupada parlamen-
tarizm ihtilâlî neticesi doğmuş-
tu. Demokrasi ihtilâl alevile tu-
tuşmuştu. Fakat artık bu alev
sönmüş, geride küllü kalmıştı.

Demokrasi ve parlamentariz-
min artık yeri kalmamıştı. Bir
milletin mukadderatı bir tek ki-
şinin elinde olmalı, bütün mil-
letin mebusiyetini bir tek kişi yük-
lenmelidir.

İntihâ (edilen bir ekseriyet bir
an gelir ki, ekseriyet olmaktadır
çıkart; kalabalığa mebusiyet yük-
lenilemez, kalabalığa karışanlar
mebusiyet hissinı kaybederler.

Parlamentarizmle idare edilen
bir devletin başında olan kimse
yi de mebus'et etmek kabil de-
ğildir, çünkü onun kararları kollek-
tif bir iradenin mahsulüdür.

Hem farzedelim ki, bu adam
büyük düşünce'li bir adamdır;
fakat onu iktidar mevkinde tu-
tacak olan şey yaratıcı dehası
değildir. Asıl iş, esaslı projele-
ri, koyun sürüşüne, boş bir alay
kafaya anlatmaktır. Kabul ettir-
mek için yalvarması lâzımdır.
Bir devlet adamının kıymeti, ser-
semeleri ikna kudreti ile mi ölçül-
melidir.

Ya elzem telâkî ettiği bir pro-
je'yi kabul ettiremezse ne olur?
Devletin iflâsı tehlikesi karşısın-
da çekilecek midir?

Hayır, dehasile bütün insanla-
rın fevkine yükselen bir adam
kimseye boyun eğemez.

Beşer tarihinde en büyük ve en
güzel eserler, herkese tefevvük
etmiş olan bir kişinin eseridir.

Parlamentar demokrasi «bü-
yüklük» ün düşmanıdır. Mark
mülakatını yaptı ve Fon Ribben-
trop'tan başka, Mareşal Göring ve Her
Hitlerle saatlerce konuştuktan sonra,
2 Birnichte'de saat 12 de Berlin-
den, Romaya gitmek üzere ayrıldı.

Neler konuşuldu, ne gibi kararlar
verildi? Neşredilemedi. Fakat İtalya
ve Almanya gazetelerinin neşriyatın-
dan anladığımız cihette, aralarındaki
ittifakı muhafaza eden Berlin ve Ro-
madaki nazi ve faşist hükûmetlerin,
yarmiki ihtimallere karşı alacakları
vaziyet hakkında, Berlindeki müza-
kekereler neticesinde verilen karar-
ları tayin edilememize yaramakta-
dır. Bu cihetten vaziyetin yarmiki
safhasının belli olduğunu söyleyebi-
liriz.

«Giornale d'Italia» dahi, Musolini-
ni, 23 Eylül'deki nutkunda bir defa
daha tekrarladığı vehile İtalyanun,
harbin Akdenize ve Balkanlara ya-
yılmasını önüne geçtiğini, Türk ha-
rici siyasetinin bütün memleketlerle
dostluk esasını kuvvetlendirdiğini,
mezkur anlaşmanın İngiltere ve Fran-
sa ile mevcut ittifakı bozmadığını, tak-
dîrkar bir lisanla kaydediliyor, faşist
İtalyanın General Franco İspanyayla
birlikte Akdenizde hayat sahalarını
temine çalışacağını, Almanya - İtal-
ya - İspanyanun, hakiki sulh cephesi-
ni teşkil eden milletler namına, Sov-
yetleri de kasdeylerecek, Avrupa ni-
zamını yeniden tesis faaliyetini ila-
raşacaklarını söylüyor.

Bizim anladığımız, Türkiye'nin mü-
cadelede veya muharebede bütün
devletlerle devam ettirdiği dostluk
ve iyi münasebetler, mezkur memle-
ketler efkârı umumiyesinde dahi iyi
ve dostane mukabeleler görmüştür.

Nazi Almanyanın yarı resmi neşir
vasıtası olan «Korespondans Diplo-
matik» gazetesi dahi, evvelki ve son-
rakı anlaşmaları kayd ile, müstere-
kenfaatleri tafsili ile, bu devletler de-
lâletle Balkanlarda sulhün ve sü-
kûnetin, huzur ve emniyetin deva-
mının temin olunduğuna, mukabil
cephanin Balkanlıları harbe sürük-
lemek siyasetinin iflâs eylediğini ilâ-
ve ediyor.

Biz bu neşriyatın tefsirini lüzum-
suz buluruz. Yalnızca, Türkiye ve
Balkan devletlerinin, sulh ve sükû-
nu mintakalarında devam ettirmek
siyasetinin elde ettiği mühim muvaf-
fakiyeti, muharip ve yarm, bugünkü
harbe girmeleri muhtemel devletle-
re de deride dahi sulhun devamını
temine dayanan politikasının inkişâ-

hiç korkmadan Hohenzollern'ler-
den medet umduğunu söyleme-
leri çok hoşuma gidiyor.. Fakat
ne yazık ki, bu parti gayesine u-
laşmak için yanlış bir yol tut-
muştu. Halk arasında propagan-
da yapacak yerde mecliste söz
söylüyorlar, Burjuva sınıfını ik-
naa çalışıyorlardı. Bu suretle me-
cliste ekseriyet teminine çalışıyor-
lardı. Halbuki asıl mesele meclis-
si yıkmaktaydı.

Kiliseye karşı hücumlarda fe-
na idare ediliyor.

Siyasî bir parti kilisede ısla-
hat yapmağa kalkmaz. İki sık-
tan biridir. Ya din devletin bün-
yesile anlaşamaz, o zaman kilise
imha edilir, ve yahut ta dinin
devlet siyasetine bir zararı yok-
tur. O zaman da kilise siyaseti-
karşıtırlmaz.

Carl Lueger, Schönerer'in aksi
idi. Onda kütleye hâkim olacak
evsaf vardı ve propagandasını
da halk arasında yapıyordu. Kuv-
vetini kütleden alıyor, kendisi
kütleye dayanıyordu.

(Arkası var)

Dış Politika

Şimdi Vaziyet Aydınlanmıştır

Yaptığı seyahatten, Lehistanın tak-
simini, sulh arzusunu tayin ve tes-
bit eyleyen muahedeyi imzaladıktan,
iptidai maddeler ve gıda ihtiyacının
temin olunacağına dair mektupları
teati ettikten sonra Berlin'e dönen Al-
manya Hariciye Nazırı Fon Ribben-
trop, yeni ve mühim siyasi bir sah-
siyet ile de müzakerelere başlamış-
tır. Nazi Almanyanın hükûmet merkezi
Berlin'e gelen faşist İtalya Hariciye
Nazırı Kont Ciano, 28 Eylülde ilk
mülakatını yaptı ve Fon Ribben-
trop'tan başka, Mareşal Göring ve Her
Hitlerle saatlerce konuştuktan sonra,
2 Birnichte'de saat 12 de Berlin-
den, Romaya gitmek üzere ayrıldı.

Neler konuşuldu, ne gibi kararlar
verildi? Neşredilemedi. Fakat İtalya
ve Almanya gazetelerinin neşriyatın-
dan anladığımız cihette, aralarındaki
ittifakı muhafaza eden Berlin ve Ro-
madaki nazi ve faşist hükûmetlerin,
yarmiki ihtimallere karşı alacakları
vaziyet hakkında, Berlindeki müza-
kekereler neticesinde verilen karar-
ları tayin edilememize yaramakta-
dır. Bu cihetten vaziyetin yarmiki
safhasının belli olduğunu söyleyebi-
liriz.

«Giornale d'Italia» dahi, Musolini-
ni, 23 Eylül'deki nutkunda bir defa
daha tekrarladığı vehile İtalyanun,
harbin Akdenize ve Balkanlara ya-
yılmasını önüne geçtiğini, Türk ha-
rici siyasetinin bütün memleketlerle
dostluk esasını kuvvetlendirdiğini,
mezkur anlaşmanın İngiltere ve Fran-
sa ile mevcut ittifakı bozmadığını, tak-
dîrkar bir lisanla kaydediliyor, faşist
İtalyanın General Franco İspanyayla
birlikte Akdenizde hayat sahalarını
temine çalışacağını, Almanya - İtal-
ya - İspanyanun, hakiki sulh cephesi-
ni teşkil eden milletler namına, Sov-
yetleri de kasdeylerecek, Avrupa

ATATÜRK'ÜN SON GÜNLERİ

Yazan : Rahmi Yağız Tefrika : 49

"Cümhuriyet Bayramı, Asıl Türk Milletinin En Büyük ve En Mutlu Bayramıdır,"

Atatürk nurlu bir âyine sahne olmuş olan denizden akseden ışık ve gürültü ile yatağında istirahat ederken gözlerini açtı, sordu:

— Ne var, nedir bu sesler?

Sonra etrafındakilerin cevap vermesini meydan bırakmadan yaklaşık 30 ağustos gecesi hastahlık arasında ibda ettiği veziriyi hatırlamış gibi devam etti:

— Bayram var... Cümhuriyet bayramı... Türkün en mutlu bayramı bu...

Sustu... odada derin bir sükût vardı... Dairede Ebedî Şefin hususi hizmetle meşgul bulunanlar oldukları yerde durmuşlar, başlarını önlerine eğmişler, büyük Atatürk'ün insanın içine işleyen hâkim sesini dinliyorlardı. Atatürk tekrarlardı:

— Evet... 15 senelik Cümhuriyet... Bu az saadet değil! Asıl millet, sevin, eğlen... ne mutlu sana!.. 15 senelik Cümhuriyet bu...

Cümhuriyetin 15 nci yıl dönümü gecesi, 15 yıllık Cümhuriyetin 15 bin feyizle gelişerek meşur bir tarih devresi yasıyan Türk milleti bu Cümhuriyetin kurucusu ile birlikte kutuladığını sandığı bayrama kendini kapmış kurucuya arzettiği tazimlerle coşkun bir eğlence ve bayram havasında uçuyor, fakat o büyük kurucu buna ve bütün eğlencelere rağmen hasta döşesinde hain sirozun katil pençesinde muztarip bulunuyordu.

Ebedî Şef sözlerine nihayet verdiği zaman durdukları köşelerde taş kesilmişcesine bir sükküla başlarını yere eğen hususi hizmetkârlar, içlerinin burkulduğunu, göğüslerinin iç kısmında bir alevin koparak boğazlarına doğru ilerlediğini, sonra yumruşarak boğazlarına tıkandığını hissettiler. Beyinleri zonkluyor, kulaklarında boğuk seslerin akisleri duyuluyordu. Gözlerinde canlanan sim sıcak yaş katrileri birbiri arkasına yanaklarında yuvarlanarak ayaklarının ucuna düştüler, hâlları ıslattılar. Bu, yürekten kopan hislerin hareketi getirdiği göz yaşları, büyük Atatürk'e karşı milletin beslediği sevgiyi bütün açıklığı ile belirten asıl bir his tezahürü idi.

Ebedî Şef, tekrar daldı. Gözlerini yumdu. Ve... Cümhuriyet bayramını, böyle geçirdi...

938 bayramı, 15 inci yıl dönümü olduğu için tam üç gün tesit edildi. Memleketin her tarafından, her vilâyetin muhtelif teşekküllerinden Ebedî Şefe gelen tebrik telgraflarına ertesi günü Ebedî Şef Anadolu Ajansı vasıtasıyla teşekkür etti...

Teşrinisaninin ilk salı günü,

Büyük Millet Meclisi 938 senesi kış içtima devresinin ilk toplantısını yapıyordu. Bütün mebuslar, Ankara'da toplanmış, Meclisin açılış günü mevkilerine geçerek teşrif vazifelerine hazırlanmışlardı.

Bütün azaların yüzünde ince bir hüznün mağmum ifadesi farkediliyordu. Bu hüznün, bu üzülgün sebebi neydi? Bu sebep hiç kimse tarafından apaçık konuşulmuyor, yalnız müşterek bir sezişin tesiri altında bulunan ve aynı sebebi gönüllerinin içinden, kalplerinin ve kafalarının en derin noktalarında hissedilen teshürle hissedilen mebuslar, her yıl riyaset kürsüsündeki mikrofonun önüne çıkıp mevkî alan kurucu, kurtarıcı Atatürk'ün, Reisicümhurun mutad yıllık nutkunu Ebedî Şefin ağzından dinliyeceklerine üzülmüyorlardı.

(Arkası var)

Balkan Olimpiyadı

Atina, 4 (A.A.) — Balkan atletizm kongresi, dün ilk içtimasını yapmış ve Klorp Balkan oyunlarının organizasyonuna Türkiye'yi memur etmiştir.

Bu sabah, Balkan atletizm ekipleri âzasi, Atina valisi Nazırı Koozlas tarafından kabul edilmiş, öğle üzeri de ekip şefleri Başvekil Metaksas'a takdim olmuştur.

Atina, 4 (A.A.) — Balkan atletizm müsabakalarına devam edilmektedir.

Bugüne kadar umumî tasnif:

1 — Yunanistan	26
2 — Yugoslavya	20
3 — Romanya	19
4 — Türkiye	14

Londradaki Heyetimiz

Londra, 4 (A.A.) — Orgeneral Kazım Orbay ile refikası ve Türk heyeti âzaları şerefine, dün öğleden sonra Claridge otelinde hükümet tarafından bir kabul resmi tertip edilmiş ve misafirler Milli Müdafaa koordinasyon nazırı Lord Chatfield tarafından ağırlandı.

Panamerikan Konferansı
Panama, 4 (A.A.) — Panamerikan konferansı, alenî umumî bir celse aktederek mesaisini bitirmiştir.

Finlandiya Sefirimiz

Helsinki, 4 (A.A.) — Yeni Türkiye elçisi Ağah Aksel bugün mutad merasimle Finlandiya Reisicumhuruna itimatnamesini takdim etmiştir.

Dikilde Zelzele

İzmir, 4 (A.A.) — Evvelki gece, Dikilde kaza merkezinde, beş defa hafif sarsıntılar olmuştur.

Son Haberler

Almanyanın Sulh Teklifi Londra'da

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

HİTLERİN NUTKU

Amsterdam, 4 (A.A.) — Berlin'den «Telegraf» gazetesine bildirilmiştir:

Reichstag Cuma veya Cumartesi günü toplanacaktır. Tahmin edildiğine göre Hitler kararlarını Alman milletine bildirmeden evvel Daladier'in Perşembe günü söyleyeceği nutku bekliyecektir.

İtalyada nazırlar meclisince müzakere edilen meselelerin mahiyeti hakkında hiçbir şey öğrenilememiştir. Zannedildiğine göre içtima esnasında Kont Ciano, Hitler ile yaptığı mülakat hakkında izahat vermiştir. Hitlerin teklifleri bugün İtalya sefareti vasıtasıyla Londra'ya bildirilecektir.

MOLTOF BERLİNDE BEKLENİYOR

Berne, 4 (A.A.) — National Zeitung gazetesinin Berlin'den aldığı bir habere göre, Sovyet Başvekil ve Hariciye Komiseri Molotof'un yakında Berlin'i ziyareti bekleniyor.

İTALYANIN TEKZİRİ

Roma, 4 (A.A.) — Birçok İngiliz gazeteleri, Musolininin bir konferansı projesi tetkik ettiğine dair bir haber vermiş ve hattı buna konferansa iştirak edecek olan milletlerin bir listesini de ilâve etmiştir. Bu haber tamamiyle asılsızdır. Şimdilik İtalya bu neviden hiçbir teşebbüse bulunmayacaktır.

RUZVELDİN HABERİ YOKMUŞ?

Vashington, 4 (A.A.) — Ruzveld, kendisinin Musolini ile birlikte Avrupa anlaşmazlığında mutavassıt rolünü ifa etmesini istiyen herhangi bir İtalyan teklifinden haberdar bulunmadığını bildirmiştir.

Nev - York, 4 (A.A.) — Vashington yazarı:

Cemberlayn, nazi vâidlerine karşı itimatlılık göstermekle tamamlanmıştır. Hull'un Polonyanın Almanlar tarafından fethini tanımaması yalnız Almanya ile harp halinde bulun-

GÜNÜN TENKİTLERİ

Şuuru Yenecek Kuvvet Yoktur

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

kâr kuvvetlerle yepyeni bir manzara veren medeniyet muhafazakârlık kudretini tahtışsuura itikaf ettirdi.

Beser, bugün elindeki tahrip kudretine baktığı zaman bütün şuurle ırkılıyor: Yeni yarattığımız elhamı kendi elimle mi yıkacağız? diye ürpüyor. Durur dururken sahlanan işe tahtışsuurudur: Ecdadımızın yaptığını yapalım... arzusu tahtışsuurun doğurduğu mantıksızlıktır.

Fakat sonra hiç bir kuvvet galebe alamaz. Şuur ibadâkî kudretini yarattığını ödürmek için kullanacak ve bu kudretin yanında tahripkâr kuvvetler sulh koruyucusu olarak yürüyecektir.

SELAMİ İZZET SEDES

lunan devletlerin değil, bütün memleketlerin de bu yeni (Emriva-kil) kabul etmeyeceklerini göstermektedir.

Paris, 4 (A.A.) — Ciano'nun Berlin'e yaptığı seyahat, Paris siyasi mahfillerinde günün mevzuunu teşkil edecek ve hâdiselerin inkişafı dikkatle takip olunmaktadır. Matbuat, bu ziyareti tefsirle devam etmektedir.

FRANSA KABİNESİ TOPLANDI
Paris, 4 (A.A.) — Nazırlar meclisi, bu sabah Lebrun'un riyasetinde toplanmıştır. Daladier, siyasi ve askeri vaziyet hakkında izahat vermiştir.

JAPONYA HEYETİ

Bern, 4 (A.A.) — Münih'den bildirildiğine göre Terauchi'nin riyasetindeki Japon heyeti, Romaya hareket etmiştir.

— 00000 —

Garp Cephesinde Vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

harip memleketlere ait tahtelbahirlere yardım etmemelerini emretmiştir.

Bahia, «Brezilya-4 (A.A.) — «Clement» ismindeki İngiliz vapurunun Atlantik denizinin cenubunda müsellâh bir vapur tarafından değil, bir Alman harp gemisi tarafından batırıldığı tahakkuk etmiştir.

Brüksel, 4 (A.A.) — 1544 tonlölük Belçika bandıralı Suzon vapuru Gasconya körfezinde kaybolmuştur.

İşveçin «Korsholm» vapuru, odun hamuru ve kâğıt ile yüklü olduğu halde Vilminton'a giderken Sandham açıklarında enternasyonal sulara bir Alman harp gemisi tarafından yakalanmış ve Alman limanına götürülmüştür.

Norveç hükümeti, Alman hükümetinden bir nota almıştır. Bu notada, Norveç ticaret gemilerinin Alman denizaltılarının işaretlerine riayet etmeleri ve muayeneden kaçmağa çalışmamları lüzumu bildirilmektedir.

Londra, 4 (A.A.) — Harp zamanında endüstrinin teşkilatlandırılması hakkında bugün Londra'da mühim müzakereler cereyan etmiştir. Bu müzakerelere mesai nazırı ile tredünyonların, patronların konfeyonu, çiftçilerin birliğinin ve diğer âlakâdar teşekküllerin mümessilleri iştirak etmişlerdir.

Mesai işlerle meşgul teşekküllerin koordine edilmesine memur muhtelit bir iştirake konseyinin ve her endüstri veya endüstri grubu için millî komiteler teşkilî tasavvur edilmektedir.

Harp ihtiyaçlarını karşılamak üzere endüstrinin seferber edilmesi için icap eden müessir plânların süratle tanzimi üf edil-mektedir.

Cevabımız Moskova'da

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

padan bugün gelen bazı haberlerde Hariciye Vekili Sarçoğlunun Moskovadan bu akşam hareket edeceği bildirilmektedir.

Bu hususta yaptığımız tahkikat nazarat Hariciye Vekilimizin Moskovadaki müzakerelerinin birkaç gün daha süreceği ve bu müzakerelerin en dostane bir hava içinde inkişaf etmekte olduğu anlaşılmıştır.

Türk - Sovyet, Türk - İngiliz Müzakereleri

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

sunu istemek suretille büyük bir kıyasat göstermiştir.

İki büyük komşu olan Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında dostluk münasebetlerinin idamesini görmekle hiç şüphesiz dalma bahtıya olacağı. Bu münasebetlerin bir taraftan İngilizlere ve Fransa ve diğer taraftan Türkiye arasında mevcut sıkı münasebetlerle muhakkak taarruz etmesi icap etmeyeceğini ve hiçbir zaman da taarruz etmeyeceğini zannediyoruz.

Paris, 4 (A.A.) — Daladye bugün öğleden sonra meclis hariciye komisyonunda harbin sebeplerini ve muharebenin başlangıcı cındanberi Fransanın diplomatik icraatını izah eden geniş bir beyanat yapmıştır. Başvekil, harbin sebebi Polonya - Almanya ihtilâfi ise de esas sebebin Almanyanın tahakküm arzusu olduğunu kaydedildikten sonra daha yeni hâdiseler geçmiş ve Alman - Sovyet anlaşmalarının Avrupanın şimal doğusu ve cenun doğusu vaziyeti üzerindeki mümkün neticelerini göstermiştir.

Daladye, Türkiye ile müzakerelerin seyrini anlatmış ve Ankara hükümeti ile olan münasebeti vasıflandıran dostluk ve dürlülüğü kayd ve bilhassa işaret etmiştir.

Başvekil, müteakiben Kont Ciano'nun Berlin seyahatine temas etmiş, İspanya ile olan münasebetlerin tedricen normal hale geldiğini ve Japonya ile olan münasebetlerde de mahsus bir salâh hasıl olduğunu söylemiştir. Daladye, nihayet Amerika'da bitaraflik kanununun tadili hakkındaki müzakerelerden de bahsettikten sonra Fransa için harp etmek etmenin kat'i bir vazife olduğunu bildirerek demiştir ki:

Fransa, şiddet ve emrivâki önünde boyun eğmeyi reddediyor. İstediyi şey iki tecavüz arasında bir mütareke değil, bütün milletler için emniyet çarçevesi içinde millî emniyeti mutlak bir şekilde garanti eden devamlı bir barıştır.

İSLAM TARİHİNDE NİFAK HACCACI ZAL

Yazan: Kemaleddin Şükrü

Tefrika

Arabistanı Haraca Bağlıyan, Hazineye Mıymiyen Hüşşam; Kuru Tahta Üstünde Can

Diğer taraftan Hüşşamın emri ile yakalanıp zindana atılan veliahd Velidin mutemed adını «İyaz» halifenin can çektiğini herkes gibi duymuş ve duyar duymaz da kendi üzerine düşen kurnazlık vazifesini ifaya koymuştu.

Hüşşam öncüne yerine tabii veliahd olan Velid geçecekti. Halbuki Velid bu sırada Şamda değil (Erden) de bulunuyordu.

Ölüm haberi Erdene gidip Velit Sama gelinciyi kadar günler geçecekti... Bu müddet zarfında ise Hüşşamın senelerdenberi topladığı ve el sürmediği servet kavanim elinde kalacaktı.

Buna, mutlaka mâni olmak lâzımdı.

İyaz evvelâ zindancısını elde etti.

İşte Hüşşam ölüyor, dedi. Yerine de pek tabii benim efendim olan Velid geçecek. Eğer sen beni şimdiden serbest bırakacak olursan bilahare benden ve Velitten göreceğin in'am ve ihsanın hududu yoktur. Dediyim yapılmayacak olursan cezalandırma ceza beğen...

Zindancı bu sözleri makul buldu ve «İyaz» ı salıverdi. Serbest kalan «İyaz» bu sefer ve vakit kaybetmeden Hüşşamın hazinesini elde etti. Ona da zindancıya söylediği gibi söyledi.

Halife bir iki saat sonra ölecek. Artık yatağında bile ki mıldanacak hali kalmamış. Yerine geçecek olan Veliaht Velidin ise mutemed adını benim. Hazine artık Hüşşamın değil, Velidin demektir. Anahtarları şimdi bana teslim et. Mükâfatını görürsün...

Hazinedar itiraz etmek istedi.

— Halife daha yaşıyor... Ya ölmezse?..

— Ölmezse, yine o zaman tek başıma hazinenin anahtarını ne yapabilirim; hazinesi yine onundur. Fakat ölecek olursa, ki muhakkak ölecektir. O zaman anahtarları daha evvel vermiş olmaları itibarile mükâfata hak kazanırsın. Ancak, dediğim gibi anahtarları Hüşşamın ölümünden evvel bana teslimin şarttır.

Hazinedar kandı ve anahtarları İyaza verdi.

Hüşşamın son emrini yerine getirmek için Hazinedarı aramağa çıkan memurlar onu buldular.

— Haydi, cabuk, dediler. Halife son dakikalarını yaşıyor, son nefesini rahat vermek için hazinesinden ipek yüzüklü kustuğu yatak, sırmalı yorgan ve altın tas istiyor.

Hazinedar şaşırıldı. Hakikati olduğu gibi söyledi.

Memurlar İyaz'a kostular ve rica ettiler.

— Halife ölüyor. Hiç değilse bir tek yatak ve bir su tasi ver.

Dediler.

İyaz, zindanda geçirdiği acı hayatın intikamını almanın zamanı geldiğini gördü.

— Hayır... Dedi, hazine artık Hüşşamın değil, Velidin malıdır. Onun müsaadesi olmadan değil yatak yorgan, bir çöp dahi veremem.

Hüşşam sabırsızlıkla kustuğu yatak ve altın tas bekliyordu. İyazın hazineye vaziyet ettiğini haber alınca yüreğine indi.

— Eyvah... Ben bütün o hazineyi Velid için mi hazırladım...

Demek ben onun hesabı ket etmişim...

Diye havkırdı. Sonra:

— Çok susadım... Başka bir kapla olsun su...

Dedi. Allahın şu hikmî küniz... Başka bir çanağın adı olsun, o arada bu...

Çatlak çanağı ise Hüşşam evvel yere atarak büsbüttü.

Arabistanı kırıp geçiren haraca bağlayarak öldürduran ve hasıslığıyla bu hazinenin bir zerresini el sürmeyen Hüşşamın içmek için kırık bir çanak bulamadan, boğazı haranana yana, kuru tahtalar can verdi.

İyaz, cenazesi için hafif kafen dahi vermediğini fe, (Galip) isminde bir şemşine sarılarak gitti (Ravzatülâhbab: Cilt 3, 186)

Velid, denebilir ki, Enliferi içinde Yezidi baderedeceği ahlağıdır.

Tinyetinde mevcut bu sızlığı Hüşşamın servetinden sonra büsbüttü.

Herif, artık tam mânâsıyla mirasyedi yolunu tutmuş şamın serveti o kadar ç...

Velit kabul olduğu kadettiği halde hâlâ, hâlâ tüm dolay olan hazine olmamıştı.

(Ar)

Dağarcık

Birimiz Andav Amma Hangin

Dün sabah, herkesin işleri bir sırada ben de evden çıktık. Tenha bir yoldan yürüdük. Durağın dağında yolumuz. Yolun orta yerinde, yetişen hiç tanımadığım birimimden sıyrılarak selâmı...

— Selâmun aleyküm!

— Aleyküm selâm!

Aradaki bu selâm teatisi...

ra, tabii, muhavverinin şu se...

mesai lâzımdı değil mi:

— Ey, nasılsın bakalım...

hoşsunuz ya?

— Çok şükür, iyiyiz, hoş...

salımsız bakalım?

Fakat böyle olmadı. Beri...

aleyküm selâmdan sonra da...

şer gibi sordu:

— Amerika da harbe...

ha?

— Haberim yok, bilmiyor...

Der gibi dudaklarını bük...

larımı sildim.

Sol elindeki büküldü dur...

zeteyle aşıp bana doğru g...

— Girişimimz bilâdır, hiç...

Ben yine dudaklarımı bük...

larımı sildimce gazeteyle ba...

— İnanmazsan al, bak, ok...

— Okumak yok benim!

— Yok!

Önce iskele, sonra da...

çarpılarak sancak tarafımd...

biraz süzdükten sonra:

— Kılığın, kıyafetin...

amma...

— Kılığa, kıyafete ne b...

sen? Bugün kılığı, kıyafeti...

kat düğün den adamlar var...

görseler kasap gençler sanı...

— Öyleyse, ben okuyayım...

sen dîale!

— Oku, kulağın sende!

Zavallı, şimdî hem yürüy...

de elindeki gazeteyle...

sesle ve hecelyle heceli...

miya çalışarak bugünkü d...

ziyetini, kendi gibi! Bana...

mek istiyordu. İşte tam bu...

— Yazıyor havadisler, ya...

Diye köşebaşından fırlıya...

zî, iki gündelik gazeteyle b...

me tutuşturmasın mı? O za...

ki, hemen afalladı. Biraz d...

tekrar sağdan, soldan ve b...

zi bir süzerek sordu:

— Hanî senin okuman y...

— Yine yok!

— O gazeteleri niçin ald...

— Memleketle gündereceğ...

— Nerelisin sen?

— Andavallı

Vâkıa, bunları söylerken...

bozmuyordum; fakat müvez...

mege başlaması üzerine bizi...

düştür yeni ahbab, işi çaktı...

— Asıl andavallı benimmiş...

sözüne kanmışım!

Diye hiddetli hiddetli sö...

caddeyi tuttu.

OSMAN CEMAL B...

HAZRETİ MUHAMMET

Yazan: Ziya Şakir

Tefrika: 50

Çünkü onun, bizim aramızda bu yük hümet ve izzet mevkii vardır. Hepimiz biliyoruz ki o, dünya ve ukbanın, en hayırlı adamıdır.

